

TILDELINGSBREV
TIL
NORGES FORSKNINGSRÅD
2021

Emma C. Jensen Stenseth (e.f.)
Ekspedisjonssjef

Lene Buer Blomqvist
Fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Barne- og
familiedepartementet

INNHOLD

1. INNLEDNING	3
2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD	3
2.1. SEKTORPOLITISKE PRIORITERINGER FRA BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET	3
2.2. STYRINGSINFORMASJON	6
3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2021	6
4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER	8
5. RAPPORTERING	8
6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER	8

1. Innledning

Det vises til Barne- og familiedepartementets budsjettforslag for 2021, jf. Prop. 1 S (2020-2021), Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021) og Innst. 14 S (2020-2021). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler for 2021.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer, for 2021.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådet:

- Mål 1 Økt Vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og familiedepartementet

Barne- og familiedepartementet (BFD) har sektoransvar for forskning om barn og unges oppvekst- og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. Forskningsinnsatsen BFD finansierer skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i den årlige budsjettproposisjonen, og vil være med på å utvikle BFDs kunnskapsgrunnlag og underbygge politikk- og tjenesteutvikling. BFD er særlig opptatt av resultater fra relevante forskningsprosjekter med finansiering fra Forskningsrådet formidles godt, slik at kunnskapen gjøres tilgjengelig for departementet og andre brukere.

I BFDs ivaretagelse av sektoransvaret er det viktig at Forskningsrådet har god måloppnåelse under *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* og *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*. Måloppnåelse under mål 3 og 1 vil være nært knyttet til måloppnåelse for *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem* og *Mål 5 God rådgivning*.

BFDs forskningsområder omtales ofte som forskningssvake områder. BFD forventer at departementets bidrag til Forskningsrådet medfører en oppbygging av kvalitet, kompetanse og kapasitet i forskningsmiljøene. En indikator på økt kvalitet, kompetanse og kapasitet vil være flere og bedre søknader knyttet til områder som BFD bevilger

midler til. BFD er opptatt av å oppfylle sitt sektoransvar for forskning og bli et mer forskningssterkt departement. I 2021 vil Forskningsrådet ha en viktig rolle som forskningsfaglig rådgiver og samarbeidspartner for BFD, bl.a. i forbindelse med utarbeidelse av ny forskningsstrategi for departementet og oppfølging av BarnUnge21. BFD ønsker bl.a. samarbeid om analyser og kartlegginger for å hhv. identifisere og bøte på svakheter ved departementets forskningsområder. Rådgivningen må omfatte verktøy ut over Forskningsrådets satsinger.

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal støtte forskning og kunnskapsutvikling på følgende tematiske områder:

- Familie og samliv
- Oppvekst, med særlig oppmerksomhet mot økonomisk ulikhet og barnefattigdom
- Barnevern
- Utsatte barn og unge

Nedenfor gis en nærmere spesifisering av hva som ligger i punktene.

BFD ønsker å prioritere tverrfaglig forskning på barnevernets arbeid med forebygging av omsorgssvikt, hjelpetiltak rettet mot barn og familier, herunder familier med sammensatte utfordringer og minoritetsbakgrunn samt hvordan barn og unge i offentlig omsorg best kan sikres forsvarlig og god omsorg, forsvarlige tjenester og nødvendig behandling. Det er behov for forskning om utvikling av effektive og innovative tiltak rettet mot ulike målgrupper samt forskning om nettverksinvolvering og samhandling mellom nivåene i barnevernet og mellom ulike tjenester for å sikre rett hjelp og god ressursutnyttelse.

De samfunnsøkonomiske kostnadene ved utenforskap og marginalisering blant barn og unge er potensielt store, spesielt når dette betraktes i et livsløpsperspektiv. Norge er et land med små økonomiske forskjeller i internasjonal sammenheng og de fleste barn i Norge vokser opp i trygge familier med gode levekår. Et høyt inntektsnivå, et progressivt skattesystem som bidrar til omfordeling og universelle offentlige velferdstjenester innen skole og helse fremmer sosial mobilitet og reduserer den økonomiske ulikheten. Likevel er det flere barn og unge som faller utenfor. Dette har blant annet sammenheng med lavinntekt og utfordringer disse familiene har og møter. BFD har ansvar for å ha et forskningsbasert fundament for politikken rettet mot utenforskap, marginalisering og lavinntekt samt å ha god og relevant oversikt over barnefattighedsområdet. Denne forskningen bør ha et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Velferdsforskningen på BFDs område bør også være tverrfaglig og se flere problemstillinger i sammenheng. Utsatte barn og unge kan for eksempel være utsatt for omsorgssvikt, vold og overgrep, trakassering og diskriminering, eller leve med foreldre som er rusavhengig eller psykisk syke, ha store atferdsproblemer, eller vokse opp i familier med høyt konfliktnivå eller i lavinntektsfamilier.

For å øke den rettsvitenskapelige forskningen innenfor BFDs områder, ser departementet behov for forskning om lovgivning og annen regulering som retter seg mot barnefamilier.

Det er behov for implementeringsforskning om tjenester og tiltak innenfor familie- og oppvekstområdet og barnevernsområdet for å øke kvalitet og ressurseffektivitet i tilbudet til barn, unge og familier. Forskningsinnsatsen bør bl.a. avdekke hvordan tjenestene skal implementere kunnskapsbaserte virkemidler og hvilke forutsetninger som må være til stede for at dette skal gjøres riktig.

Forskning om utsatte barn og unge av høy kvalitet vil bli viktig i oppfølgingen av BarnUnge21.

BFD har også ansvaret for forbrukerområdet og tros- og livssynsområdet, hvor forskning gjennom Forskningsrådet kan være relevant. En rekke tverrgående tema, som for eksempel integrering, barnevern, utenforskap, sosial kontroll og radikaliserings, har relevans for tros- og livssynsområdet, men også grunnforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap som berører religion, tro og livssyn. For forbrukerområdet er digitalisering og det grønne skiftet særlig relevant. Disse temaene har bred politisk oppmerksomhet, og vil bli viktig i samarbeidet med Forskningsrådet.

Effekt av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester

BFDs tildeling til Forskningsrådet ble styrket med 9 millioner kroner i 2020. Midlene skulle nyttes til forskning om effekt av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester for barn, unge og familier. Denne forskningsinnsatsen videreføres i 2021. Forskningsrådet kan følge dette opp gjennom sine virkemidler og prioriteringer. Styrkingen er begrunnet med at kunnskapen om hva som er virksomt og ressurseffektivt er for lav. For å målrette tiltak, tjenester og forebyggende arbeid rettet mot barn, unge og familier, er det nødvendig å kjenne effekten av disse. Ny og forbedret kunnskap vil benyttes til å utvikle treffsikre tjenester og tiltak av bedre kvalitet. Manglende eller feil innrettede tiltak kan potensielt gi store individuelle og samfunnsøkonomiske skadevirkninger på kort og lang sikt. Departementet har identifisert kunnskapsbehov bl.a. om effekt og virkning av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester innenfor familievernet, barnevernet og krisesentertilbudet.

BarnUnge21-strategien

Arbeidet med BarnUnge21-strategien er forsinket, og strategien skal etter ny tidsplan legges frem i februar 2021. Det sektorovergripende arbeidet skal favne barn og unge som står i fare for marginalisering og utenforskap. Målet med strategien er å skape en målrettet, helhetlig og koordinert nasjonal innsats for forskning, utvikling og innovasjon for utsatte barn og unge. Det vil i 2021 fortsatt bli lagt opp til tett og god kontakt mellom departementene og strategigruppens leder og sekretariat om status og fremdrift frem til fremleggelsen. Forskningsrådet kan få en rolle i oppfølgingen av BarnUnge21-strategien.

Norske forskeres internasjonale deltakelse

Internasjonalisering er et viktig element for å sikre kvalitet i den nasjonale forskningen. BFD har forventninger om at norske forskere i større grad tar del i den internasjonale forskningsfronten på BFDs områder. Forskningsrådet er en viktig aktør til å stimulere til internasjonal aktivitet blant norske forskere.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 *Rapportering for 2021* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Barne- og familiedepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021

I henhold til Stortingets vedtak av statsbudsjettet for 2021 stilles følgende midler til disposisjon for Norges forskningsråd i 2021, jf. §7 i *Reglement for økonomistyring i staten*.

Budsjettkapittel/post	Tildeling 2021 (i 1000 kroner)
800.21	1 000
846.50	12 519
854.50	18 573

Midlene skal nyttes i tråd med Prop. 1 S (2020-2021) for Barne- og familiedepartementet samt de presiseringene som gis i dette brevet.

Tildelte midler for 2021 vil bli utbetalt i januar og august. Beløpene vil bli utbetalt til kontonummer 6345 05 31105.

Kap. 800 Barne- og familiedepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter

Det tildeles 1 mill. kroner til Norges forskningsråd over kap. 800, post 21. Tildelingen skal gå til en kunnskapsoppsummering på forbrukerområdet. BFD har behov for bedre oversikt over all relevant forskning på forbrukerområdet. For å oppnå dette ønsker BFD at Forskningsrådet skal innhente en kunnskapsoppsummering som kan gi en bred og

dyp kartlegging på området. Departementet vil ha videre dialog med Forskningsrådet om oppdraget.

Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak, post 50 Norges forskningsråd, kan nyttes under post 21

Det tildeles totalt 12,5 mill. kroner til Norges forskningsråd i 2021 over kap. 846, post 50. Posten er økt med 4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 842, post 21, for å sikre korrekt postbruk.

9 mill. kroner av tildelingen skal gå til forskning på effekter av forebyggende arbeid og ulike tjenesters arbeid og tiltak rettet mot barn, unge og familier på BFDs område, jf. nærmere omtale av denne satsingen under punkt 2.1. Tildelingen fra posten skal også gå til området *Velferd, arbeidsliv og migrasjon II (VAM II)* (3,5 mill. kroner).

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 50 Forskning og utvikling

Det tildeles totalt 18,6 mill. kroner til Norges forskningsråd i 2021 over kap. 854, post 50. Tildelingene skal gå til området *Velferd, arbeidsliv og migrasjon II (VAM II)* (9,5 mill. kroner) og til *HELSEVEL* (9,1 mill. kroner). Tildelingen til VAM II skal dekke både barnevernsområdet og den generelle barne- og ungdomspolitikken. Tildelingen til *HELSEVEL* skal dekke nødvendig kunnskapsutvikling i barnevernet og familievernet.

BFD gav i brev 27.02.2020 Forskningsrådet fullmakt til å omdisponere inntil 900 000 kroner av bevilgningen til VAM II-programmet på kap. 846, post 50 og kap. 854, post 50 til arbeidet med BarnUnge21-strategien. Fullmakten gjelder frem til ferdigstillelsen av strategien i februar 2021.

BFDs tildeling til Forskningsrådet håndteres innenfor porteføljen *Velferd, kultur og samfunn*. I porteføljeplanen trekkes tre tematiske prioriteringer fram, av disse skal BFDs midler gå til forskning innenfor prioriteringen *Velferd* hvor alle underpunktene er av stor relevans. Barnevernet og familievernet er to av områdene hvor *HELSEVEL* skal bidra til tjenesteforskning og tjenesteinnovasjon.

De midler som Barne- og familiedepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Barne- og familiedepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Barne- og familiedepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Se omtale av nytt oppdrag fra BFD på forbrukerområdet under punkt 3.

5. Rapportering

BFD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Årsrapporten bør videre inneholde en vurdering av i hvilken grad VAM II og HELSEVEL bidrar til at BFD ivaretar sektoransvaret for forskning. Rapporteringen skal reflektere føringene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning som er aktuelle for BFDs sektorområder.

BFD ber om rapportering om hvordan midler til forskning på effekter av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester rettet mot barn, unge og familier på BFDs område er ivaretatt. BFD ber om at informasjon og rapportering fra Forskningsrådet inkluderer forskningsprosjekter som er relevante for departementets nye områder.

Forskningsrådet er sekretariat for arbeidet med BarnUnge21-strategien. Strategien skulle ferdigstilles i 2020. Arbeidet er forsinket og strategien skal legges frem i februar 2021. BFD ønsker dialog om status for dette arbeidet.

6. Planlagte styringsmøter

Det planlegges et styringsmøte den 11. juni 2021 etter at BFD har mottatt Forskningsrådets årsrapport for 2020 og et styringsmøte den 12. november 2021.

Kopi: Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen